

Voorbeelden van draaiboek

Voorbeeld 1: draaiboek bij het overlijden van een leerling op school of internaat

1 Inleiding

In dit plan wordt stilgestaan bij de vraag hoe er gehandeld moet worden wanneer een leerling overlijdt. Dit actieplan moet op het moment dat zich zo'n situatie voordoet, in werking treden.

2 De melding

Het is belangrijk dat er een duidelijk afspraak bestaat over wat er dient te gebeuren op het moment dat de melding binnenkomt.

De melding komt binnen bij het secretariaat, een personeelslid, een beheerder of een directielid:

- deelneming betuigen
- vragen wat er gebeurd is
- aangeven dat later op de dag opnieuw contact wordt opgenomen

3 Crisisteam komt samen

Zo spoedig mogelijk na de melding komt het crisisteam samen. Daarbij zijn alle leden van het crisisteam aanwezig, eventueel aangevuld met de klassenleraar.

Afspraken die gemaakt moeten worden:

- Wie neemt contact op met de ouders en wie onderhoudt het contact? Wie gaat naar de ouders?
- Wanneer en door wie worden de personeelsleden ingelicht? (Denk ook aan de afwezigen)
- De klassenleraar licht de klas in? De directeur licht de klas in?

De opvoeder licht de leefgroep in? De beheerder licht de leefgroep in?

- Waar worden de leerlingen van de klas ingelicht? Is er extra opvang nodig? Waar worden de internen ingelicht?
- Welke leerlingen behoren tot de groep die het dichtst bij de overleden leerling/interne stond? (Niet alleen naar de eigen klas/leefgroep kijken!) Wie licht deze leerlingen in? Is er extra hulp nodig?
- Wie gaat de andere ouders inlichten? Is het nodig dat de ouders van de leerlingen van de klas/leefgroep naar de school/het internaat komen?
- Welke lessen vallen weg?
- Wie licht de pers in? Waar en wanneer wordt de pers ontvangen?

Steeds moet het crisisteam iemand aanduiden die:

- het draaiboek van het crisisplan beheert
- eventuele knelpunten opspoort en bijstuurt
- beslist op welk tijdstip het vervolgberaad gehouden wordt.

4 Vervolgberaad

Evaluatie

- Hoe is er gereageerd door leerlingen/internen, ouders en collega's?
- Hebben deze reacties consequenties? Moeten er extra acties ondernomen worden?
- Is er meer informatie beschikbaar gekomen?

Voorbereiding 1ste (les)uur na de melding aan de leerlingen

- Wie schrijft de inleiding met een soort van 'in memoriam'? Voldoet het beschikbare materiaal of dient er nog aanvulling te komen?
- Zijn alle betrokkenen (opvoeders, leerkrachten, klassenleraar ...) in staat om de dagopening te verzorgen? Dient er hulp te komen?
- Welke elementen van religieuze zingeving zijn hierbij aanwezig? Indien de leerling van allochtone afkomst is, hoe gaat diens cultuur en religie om met de dood? Hoe houdt men daar op school rekening mee?
- Vermenigvuldiging en verspreiding regelen.

Vorbereiden herinneringstafel

- Wie zorgt er voor een foto? (Met respect voor de mening van de ouders ...)
- Is er een specifiek object dat op de herinneringstafel moet komen? Wie zorgt daarvoor?
- Wie verzorgt de verdere aankleding?

Naar de plaats van het ongeval gaan

Dit kan voor jongere leerlingen van enorm groot belang zijn bij de verwerking van het verlies van hun medeleerling. De leerlingen krijgen zo een beter zicht op het gebeurde en ze krijgen de kans om dichter bij hun overleden klasgenoot te staan.

Herdenkingsbijeenkomst organiseren

Een herdenkingsbijeenkomst in de school of in het internaat kan een belangrijke manier van rouwverwerking zijn. Het best kan dit op een avond gebeuren. Er is dan de noodzakelijke rust en de eerste schok zal men enigszins te boven zijn. Voor de organisatie van deze bijeenkomst zijn er weinig regels te geven. De ouders van het slachtoffer worden hierbij ook uitgenodigd.

Na de bijeenkomst kan er voorzien worden in een drankje. Indien de begrafenisplechtigheid kan bezocht worden en de school/het internaat hieraan een bijdrage kan leveren, kan hierover van gedachten worden gewisseld. Wat kan die bijdrage zijn? Wat moet er tijdens de plechtigheid gezegd of gedaan worden?

Overlijdensbericht

Na overleg met de familie wordt een tekst voor een overlijdensbericht in de kranten bezorgd.

- De contactpersoon met de familie zorgt voor de nodige informatie.
- Wie stelt de tekst op en overlegt vervolgens met de begrafenisondernemer?
- Wie neemt contact op met de krant(en) en zorgt voor plaatsing?

In memoriam

- Voor het school- of internaatblad dient een in memoriam geschreven te worden. Wie verzorgt dit?

Bezoek begrafenis- crematieplechtigheid

- Er moet geïnventariseerd worden hoeveel en welke personen hierop aanwezig zullen zijn. Alle personeelsleden en leerlingen die dat wensen, kunnen deze plechtigheid bezoeken.
- Wie zorgt voor de inventaris?
- Wie maakt een lijst per klas/leefgroep? (Welke personeelsleden zullen afwezig zijn? Welke leerlingen? Welke lessen kunnen nog doorgaan?)
- Wie regelt het vervoer?
- Wie overlegt met de begrafenisonderneming?
- Wie gaat als officiële afvaardiging van de school of het internaat naar deze bijeenkomst?

5 Na de begrafenisceremonie

- Wie doet er een gesprek met de leerlingen uit de klas/leefgroep? Wie zoekt de vrienden van de leerling op en spreekt met hen?
- Wie onderhoudt de contacten met de familie?
- Wie zorgt ervoor dat er geen post meer naar de ouders van de leerling wordt verstuurd?
- Wie zorgt voor het samenbrengen van de persoonlijke bezittingen van de overleden leerling? En wie bezorgt deze spullen aan de ouders?

6 Evaluatie

- Het crisisteam komt terug samen en overloopt alle stappen die werden genomen. Eventuele knelpunten worden opgespoord en bijgestuurd.